

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 64.923/3
van 14 december 2018

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende
de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’

Op 7 december 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 11 december 2018. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Peter SOURBRON, staatsraden, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Reinhilde THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 14 december 2018.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

“Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de omstandigheid dat het decreet van 29 juni 2018 tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin op 1 januari 2019 in werking moet kunnen treden, zoals voorzien in artikel 37 van dat decreet.”

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bevat een aantal bepalingen inzake:

- de voordracht van de leden van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna: Vlaamse Raad WVG), opgericht bij het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 juni 2018 ‘tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’;
- de openbare oproep tot kandidaatstelling voor de onafhankelijke deskundigen en hun voordracht;
- de termijn waarin de Vlaamse Raad WVG tot een akkoord moet komen;
- de aanduiding van de personeelsleden van de Vlaamse administratie die met raadgevende stem het overleg kunnen bijwonen;
- de aanduiding van de personeelsleden van de administratie die samenwerken met het secretariaat van de Vlaamse Raad;
- het minimale aantal personeelsleden waaruit het secretariaat bestaat.

Het te nemen besluit treedt in werking op 1 januari 2019.

RECHTSGROND

4.1. Voor artikel 2, § 1, van het ontworpen besluit kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid (artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’), gelezen in samenhang met artikel 14, § 1, tweede en derde lid, van het decreet van 29 juni 2018.

Voor artikel 2, § 2, van het ontworpen besluit kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, gelezen in samenhang met artikel 14, § 1, vierde lid, van het decreet van 29 juni 2018.

4.2. Voor de artikelen 3 tot 6 van het ontworpen besluit kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, gelezen in samenhang met artikel 14, § 1, tweede lid, van het decreet van 29 juni 2018 en met respectievelijk de artikelen 10, eerste lid, 11, eerste lid, 12, eerste lid, en 13, eerste lid, van hetzelfde decreet. Zie evenwel de opmerkingen 6.1 en 6.2 over de verenigbaarheid van sommige van de ontworpen bepalingen met het decreet van 29 juni 2018.

4.3. Artikel 7 van het ontworpen besluit zou rechtsgrond moeten vinden in artikel 24, § 1, eerste lid, van het decreet van 29 juni 2018. Luidens die bepaling kan de Vlaamse Regering per dossier of per categorie van dossiers een redelijke termijn bepalen waarin de Vlaamse Raad WVG tot een akkoord moet komen, zonder dat die termijn minder dan tien werkdagen mag bedragen.

Artikel 7, eerste lid, van het ontwerp laat het evenwel aan de leden van de betrokken kamers van de Vlaamse Raad WVG over om de redelijke termijn zelf te bepalen. Dit is niet in overeenstemming met de voormelde decretale bepaling.

Artikel 7, derde lid, van het ontwerp schrijft voor dat de leden van de kamer op elk moment in consensus kunnen beslissen om de lopende termijn te verkorten of te verlengen. Dit laatste is in tegenspraak met artikel 24, § 1, tweede lid, van het decreet van 29 juni 2018, dat bepaalt dat als de Vlaamse Raad WVG binnen de gestelde termijn niet tot een akkoord komt, de Vlaamse Regering vrij haar beleid over het thema bepaalt.

De ontworpen bepaling moet dan ook op die twee punten in overeenstemming worden gebracht met artikel 24, § 1, van het decreet opdat ze er rechtsgrond in kan vinden.

4.4. Artikel 8 van het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in de artikelen 10, tweede lid, 11, tweede lid, 12, tweede lid en 13, tweede lid, van het decreet van 29 juni 2018.

4.5. Artikel 9 van het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in artikel 23, § 3, van het decreet van 29 juni 2018.

4.6. Artikel 10 van het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in artikel 23, § 1, derde lid, van het decreet van 29 juni 2018.

ALGEMENE OPMERKINGEN

5. Zoals de artikelen 3 tot 6 van het ontwerp nu zijn gesteld, hernemen ze de bepalingen inzake de samenstelling van de intersectorale kamer en de drie sectorale kamers die zijn vervat in de artikelen 10 tot 13 van het decreet van 29 juni 2018, vooraleer wordt bepaald welke organisaties de verschillende soorten leden voordragen.

Omdat het overnemen in een lagere regeling van bepalingen van een hogere regeling ter wille van de rechtszekerheid moet worden vermeden, zou bijvoorbeeld artikel 3 van het ontwerp als volgt moeten aanvangen:

“Art. 3. De leden van de intersectorale kamer vermeld in artikel 10, 2° tot 8°, en in artikel 14, § 1, tweede lid, van het decreet van 29 juni 2018 worden voorgedragen door de volgende organisaties en verenigingen:

1° de vier vertegenwoordigers van de werkgevers: telkens één door:

(...)”.

Die werkwijze zou ook moeten worden gevolgd voor de artikelen 4 tot 6 van het ontwerp.

6.1 Wat betreft de keuze van de organisaties en verenigingen die de leden en plaatsvervangers bedoeld in artikel 14, § 1, van het decreet van 29 juni 2018 voordragen, beschikt de Raad van State niet over het vereiste feitelijke inzicht om te beoordelen of de keuze in overeenstemming is met die decretale bepaling en met het gelijkheidsbeginsel. Er zijn wel een aantal ontworpen bepalingen die in dat verband vragen oproepen. Die vragen klemmen des te meer nu artikel 17 van het decreet van 29 juni 2018 bepaalt dat de leden en plaatsvervangers die zijn voorgedragen met toepassing van artikel 14, § 1, tweede en derde lid, gemachtigd zijn om de organisatie die ze vertegenwoordigen, te verbinden.

Zo is het niet duidelijk of de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten wel kan worden beschouwd als een organisatie die “de voorzieningen of de zelfstandige zorgverstrekkers” vertegenwoordigt, als vereist bij artikel 14, § 1, tweede lid, 3°, 4°, 5° en 6°, van het decreet van 29 juni 2018.

Voorts rijst de vraag of het wel strookt met artikel 14, § 1, tweede lid, 8°, van het decreet van 29 juni 2018 en met het gelijkheidsbeginsel dat de twee vertegenwoordigers van de ziekenfondsen bedoeld in artikel 3, 5°, van het ontwerp enkel worden voorgedragen door de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten en het Vlaams en Neutraal Ziekenfonds. Dezelfde vraag rijst voor de overeenstemming met artikel 14, § 1, tweede lid, 7°, van het decreet van 29 juni 2018 en met het gelijkheidsbeginsel dat de twee vertegenwoordigers van de zorgkassen bedoeld in artikel 3, 6°, van het ontwerp enkel worden voorgedragen door de Zorgkas van de Onafhankelijke Ziekenfondsen en de Zorgkas van de Socialistische Mutualiteiten.¹

¹ Deze problemen zouden eventueel kunnen worden opgelost door te voorzien in een gezamenlijke voordracht door alle ziekenfondsen, die personen kunnen voordragen die zij allen als vertegenwoordigers beschouwen of die een beurtrol zouden kunnen afspreken. Om dezelfde reden lijkt het beter om in artikel 4, 6°, c) en d), van het ontwerp

6.2 Artikel 6, 4°, e), van het ontwerp houdt in dat drie van de zeven vertegenwoordigers van voorzieningen die actief zijn in het beleidsdomein gezin en jongerenwelzijn (waarin wordt voorzien door artikel 13, eerste lid, 4°, van het decreet van 29 juni 2018) worden aangeduid door de Vlaamse Regering. Deze bepaling is in strijd met artikel 14, § 1, tweede lid, 6°, van het voormelde decreet, dat voorschrijft dat deze vertegenwoordigers “worden voorgedragen door de organisaties die de voorzieningen of de zelfstandige zorgverstrekkers vertegenwoordigen die actief zijn in het beleid inzake gezin en jongerenwelzijn”. De ontworpen bepaling moet dan ook worden aangepast zodat elk van de zeven vertegenwoordigers door deze organisaties wordt voorgedragen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

7. De verwijzing naar de artikelen van het decreet van 29 juni 2018 moet worden aangepast aan hetgeen is uiteengezet in de opmerkingen 4.1 tot 4.6.

8. In de aanhef moet worden verwezen naar de adviezen die de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (SARWGG) hebben uitgebracht over het voorontwerp.

9. Overeenkomstig artikel 84, § 1, tweede lid, van de wetten op de Raad van State moet de motivering van het spoedeisend karakter die voorkomt in de aanvraag in de aanhef worden overgenomen.

10. In het huidige vierde lid van de aanhef moet melding worden gemaakt van artikel 84, § 1, eerste lid, 3° (niet: 2°), van de wetten op de Raad van State.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jo BAERT